

Михайло ТОМИШИНЕЦЬ

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу, ЗУНУ
Аліна ЖУКОВСЬКА

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ВЛАДИ В ПИТАННЯХ РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

В умовах наростання соціальної напруженості та збройних конфліктів у світі, інтенсифікації процесів міжнародної міграції населення (як добровільної, так і вимушеної) загострюється проблема їхнього регулювання. Адже неефективна міграційна політика не лише спричиняє низку проблем соціально-економічного, культурного характеру, а й призводить до виникнення реальних загроз національній безпеці держави. Так, через слабкий прикордонний контроль, нелегальну міграцію, неінтегрованість іммігрантів до приймаючого соціуму виникають такі негативні явища, як сепаратизм, зростання злочинності, військова агресія, теракти тощо. Значні еміграційні потоки призводять до вимивання найціннішого людського потенціалу за межі країни, що веде до демографічних втрат та економічної кризи. Всі ці проблеми актуальні на сьогодні для України, і їх вирішення загострює необхідність підвищення ефективності міграційної політики нашої держави.

Державна міграційна політика – це цілеспрямована діяльність органів державної влади щодо регулювання міграційних та інтеграційних процесів, а також пов'язаних з ними факторів з метою оптимізації міграційної активності населення з позицій національних пріоритетів, гармонізації індивідуальних та суспільних інтересів, яка, у тісній взаємодії з іншими видами політики, покликана сприяти покращенню якості життя населення та цілісності соціуму, а також відповідати потребам розвитку людини як найвищої цінності. Головна роль у формуванні та реалізації міграційної політики повинна належати державним структурам, створеним на різних рівнях управління з метою реалізації своїх функцій засобами, що належать до їхньої компетенції. Недержавні інститути, співпрацюючи з органами державної влади або діючи самостійно, відіграють допоміжну роль

у регулюванні міграційних процесів.

Ключовим питанням будь-якої політики загалом та міграційної зокрема є визначення її цілей. Мета та зміст міграційної політики є поняттями конкретно-історичними і можуть змінюватись в залежності від специфіки розвитку суспільства, стану демографічної, соціально-економічної, політичної ситуації в країні та світі. Тому вважаємо, що в нинішніх умовах формулювання мети на державному рівні має містити такі ключові моменти: захист національних інтересів, безпеки та територіальної цілісності України, протидія депопуляції, забезпечення правової та соціальної захищеності українських громадян за кордоном, інтеграція іноземців та внутрішньо-переміщених осіб, загальнонаціональна консолідація. Ці аспекти частково знайшли відображення у Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року, де сказано, що така політика має «позитивно впливати на консолідацію Української нації та безпеку держави, прискорювати соціально-економічний розвиток країни, сприяти уповільненню темпів депопуляції, стабілізації кількісного та якісного складу населення, забезпечувати потреби економіки у робочій силі, відповідати міжнародним стандартам та міжнародним зобов'язанням України» [1].

Цілі та завдання міграційної політики визначають її функції, тобто ту роль, яку вона відіграє у міграційній сфері зокрема та у суспільстві в цілому. У результаті аналітичного огляду та систематизації низки наукових джерел можна виділити такі функції державної міграційної політики:

1) регулююча. Суть її полягає в тому, що міграційна політика здійснює комплексний вплив на міграційні потоки з метою їх упорядкування. Цей вплив відбувається шляхом створення відповідних соціально-економічних умов, прийняття законів, нормативно-правових актів, які мають на меті дотримання державних інтересів України, коли йдеться про внутрішньополітичний аспект. У зовнішньополітичному контексті регулююча функція реалізується за допомогою укладання дво- та багатосторонніх договорів, застосування практики міжнародних нарад, переговорів та консультацій з проблем міграції;

2) дипломатична. Ця функція передбачає вирішення протиріч шляхом пошуку консенсусних чи компромісних рішень у конфліктних ситуаціях за допомогою створення механізму виявлення позицій сторін із спірних питань та гармонізації

регуляційних напрямів політичної системи. Така гармонізація полягає у зниженні соціальної напруги серед різних категорій мігрантів за дотримання державних інтересів України;

3) інтеграційна. Ця функція у внутрішньополітичному аспекті здійснюється шляхом включення (інтеграції) мігрантів у приймаюче суспільство шляхом надання їм громадянства приймаючої країни, сприяння облаштуванню на новому місці проживання, створення робочих місць та іншої соціальної підтримки. У зовнішньополітичному аспекті ця функція проявляється у вигляді розробки та здійснення узгодженої міждержавної міграційної політики; підтримки контактів з міжнародними та іноземними урядовими та неурядовими організаціями, установами та фондами з метою захисту та забезпечення прав мігрантів; протидії нелегальній міграції та її попередження;

4) компенсаційна (мобілізаційна). Суть її полягає у залученні додаткових людських ресурсів для подолання демографічної кризи та поповнення трудового потенціалу країни. Інакше висловлюючись, йдеться про використання міграції як із найважливіших способів відновлення соціуму, досягнення позитивної соціальної динаміки;

5) контролююча. Це одна з основних та заключних функцій системи державного управління. У міграційній сфері вона реалізується шляхом державного контролю: у галузі законності (облік міграційних переміщень населення та легальність знаходження іноземців на території певної держави); розвитку міграційних процесів та трудової міграції; забезпечення прав мігрантів; протидії нелегальній міграції; у соціальній сфері (охорона здоров'я, соціальна підтримка, освіта та ін.); у сфері вирішення актуальних глобальних проблем.

В умовах зростаючих загроз національній безпеці України функції та завдання міграційної політики мають значно розширюватись. Окрім необхідності посилення прикордонного контролю перед міграційною політикою постає завдання інтеграції мігрантів та внутрішньо-переміщених осіб до приймаючого соціуму, а також здійснення превентивних заходів у міграційній сфері. Так, з метою запобігання відтоку найціннішого людського потенціалу за межі країни насамперед необхідно покращити умови працевлаштування працездатного населення, а також удосконалити систему оплати праці. Боротьба з масовим безробіттям та реформа системи заробітної плати є невідкладними

вимогами сьогодення; це складні та багатоаспектні проблеми, що потребують окремого глибокого вивчення та вироблення науково обґрунтованих пропозицій щодо їх вирішення.

Регулювання міграційних процесів в Україні має базуватись на таких основних засадах: 1) гарантування державної безпеки та захист національних інтересів країни; сприяння виходу з економічної кризи, подальшого соціально-економічного зростання держави, підвищення рівня добробуту населення; 2) повага до людини як суб'єкта міграційних процесів; 3) верховенство права; відповідність міграційного та трудового законодавства міжнародним нормам та рекомендаціям міжнародних організацій, зокрема МОП та МОМ; 4) запобігання та протидія незаконної міграції, торгівлі людьми, тіньової та протиправної зайнятості мігрантів; 5) партнерство, координація та співробітництво всіх гілок влади на державному, регіональному та місцевому рівнях; залучення громадських організацій, науковців до вирішення актуальних проблем, пов'язаних із міграцією, розвиток інститутів соціального партнерства та громадянського суспільства; співробітництво та координація діяльності з іншими країнами, міжнародними організаціями та інтеграційними утвореннями щодо вирішення актуальних міграційних проблем; 6) наукова обґрунтованість заходів міграційної політики; науковість доповнюється принципом комплексності, системності вирішення актуальних проблем у міграційній сфері та досягнення поставлених цілей; 7) диференційований підхід до регулювання міграційних потоків залежно від соціально-демографічних та професійно-кваліфікаційних характеристик суб'єктів міграційних процесів; 8) облік соціально-економічної, демографічної ситуації у країні та особливостей розвитку її регіонів [2, с. 107].

Таким чином, для зниження інтенсивності зовнішньої трудової міграції та збереження людського потенціалу України необхідно проводити превентивну міграційну політику у тісній взаємодії з іншими напрямками державної політики. Важливою передумовою успішної реалізації такої політики є встановлення миру та відновлення територіальної цілісності України.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 липня 2017 р. № 482-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-%D1%80#Text>

2. Комірна В.В., Чуприна О.О. Концептуальні основи міграційної політики. Економічний простір. 2013. № 74. С. 102-111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2013_74_13.

Олег ФІЛЬ

здобувач освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я»,
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу, ЗУНУ
Ірина СМАЧИЛО

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Проектна діяльність пронизує сьогодні всі сфери суспільства. Сутність цього поняття містить в собі цілий ряд особливостей, серед яких можна виділити такі: діяльність, проект.

Діяльність – це взаємодія людини (суб'єкта) з навколишньою дійсністю (об'єктом) шляхом цілеспрямованого впливу та задоволення власних потреб; здатність людини вносити зміни в дійсність.

Проект є комплексом певних дій, пакетом документів, планом, ідеєю реалізації майбутньої діяльності.

Проблема виникає тоді, коли існує невідповідність між реальністю та уявленнями про потрібний стан об'єкта. Проект є цілеспрямованою, орієнтованою в часі послідовністю одноразових, комплексних і повторно нерегулярних дій (заходів, робіт) [2]. Проект виокремлюється як послідовність завдань, які необхідно виконати, щоб досягти певного результату, поставлених цілей [3].

Проект використовується як відповідний засіб для досягнення поставленої мети шляхом збереження, зміни або відновлення соціальних та культурних явищ. Визначену проблему можна вирішити, використовуючи різні варіанти проектних рішень.

Управління проектом є процесом управління ресурсами проекту та командою за допомогою конкретних методів, що дають змогу успішно завершити проект і досягти своєї мети. Завдання управління проектами полягає в досягненні виокремлених цілей за показниками обсягів, часу, затрат (бюджету), якості [1].

Проектна діяльність – це творча та продуктивна діяльність, що спрямовується на розв'язання важливої проблеми, досягнення